

27/6

61

Lady Diana berättar

LADY DIANA MANNERS, som måste vara född 1893 eller 1894 — uppslagsböckerna håller tyst om saken —, var redan före världskriget ett namn i de engelska tidningarnas societetskrönikor, och även till Sverige kom ryktet om hennes glans och bedrifter. Hon var dotter till åttonde hertigen av Rutland, rik och underbart skön, men dessutom påstods hon representera "den nya kvinnan". Baldrottningen arbetade, det var det märkvardiga, som skådespelerska på film och teater och som sjuk-sköterska under kriget. Även sedan hon 1919 gift sig med Duff

Lady Diana Manners på kostymbal för välgörenhet.

Cooper — då en okänd attaché och officer, sedan ryktbar som minister, författare och ambassadör i Paris — fortsatte hon att spela och blev i Reinhardts "Miraklet" känd över hela världen. Sedan har det varit tyst om henne i trettio år. Nu kommer hon tillbaka i lovprisande artiklar i tidningar och tidskrifter från Daily Express till Economist. Hon har utgivit sina memoarer fram till 1923, *The Rainbow Comes and Goes* (Rupert Hart-Davis, 30 shilling).

Berömmet verkar högst överdrivet, och man misstänker att det författats eller beordrats av gamla beundrare. Det ytliga och tröttsamt pratiga om flirter, dans och resor dominerar. Då och då kommer en tanke som verkar äkta och litet rörande. Diana har alltid varit rädd för att vara tråkig. "Vad skall jag säga? I dag? Vid middagen? När någon friar till mig? När jag är ensam med min blivande man?" Hon längtade som ung flicka att vara "clever", skojig och intelligent, men hennes brist på bildning gjorde det svårt för henne att lysa bland de politiker och författare, ja, även inom den gyllene ungdom som utgjorde umgänget. Därför nöjde hon sig, som hon skriver, med "tags", med klyschor — "likt färgrika små flaggor, som vinkar och behagar" — och blev snart berömd för sin kvicka konversation. I samma genre har många kvinnor av äldre generation arbetat: munter och ivrig fänighet har varit bättre än tystnad, och att gå på utan hämningar verkar gärna spirituellt.

Den lilla behållningen av boken är främst några bilder från bördens, rikedomens och maktens elit i England för femtio år sedan. Slottet Belvoir, som först tillhörde farfadern och sedan fadern, var snarare ett feodalt samhälle än ett gods. Här arbetade hundratals människor för att det gamla hertigparet med ett eller två hemmavarande barn skulle leva ståndsmässigt. Ett stall och en vagnpark för morgonritten och den dagliga promenaden i vagn, en hundgård för rävjakt, en väldig trädgård för blommorna i rummen, ett hönseri för de färska äggen. En skara tjänare var avdelad för att tända och släcka ljusen, en annan skara för att bära upp badvatten, en tredje för att vakta huset på nätterna. Det var självfallet att det skulle vara så. Hertigen, som på söndagarna inspekterade sitt rike, hästskötarna, trädgårdsmästarna och vattenbärarna gjorde alla sin plikt och såg inte något obehagligt eller idiotiskt i kretsgången.

Diana började tidigt flirta, men det tycks ha dröjt länge innan leken drevs längre än till handhållning och sk stulna kyssar. De uppvakande var unga män, som levde i förnäm arbetslöshet, med inslag av diplomater och gardeslöjtnanter; krigets tragedi faller över boken då Diana nämner alla de vänner som stupade ett par år senare. Till nöjena hörde att spela; Diana förlorade en kväll 160 pund, som hon fick låna av en kavaljer, och Duff Cooper, som ansågs fattig, skriver i ett brev skämtsamt om att han gjort en förlust på 500 pund. Vadhållning och "praktiska skämt" hörde också till förlustelserna. En kväll hoppade Duff Cooper och en annan ung herre ned från ett venetianskt palats i kanalen för att frackklädda simma i kapp i det smutsiga vattnet. Till umgänget hörde också det engelska världs-

världets ledare: Asquith, som gärna höll unga flickor i hand, Winston Churchill och hans "Clemmie", Augustine Birrell och många andra. Till de nära vännerna slöt sig under kriget Max Aitken, alias lord Beaverbrook, som bjöd flott och betalade stora summor för artiklar skrivna av vänner.

Giftermålet med Duff Cooper, som under krigsåren blev Dianans stora kärlek, mötte svårigheter. Föräldrarna tyckte att den unge mannen, utan titel och relationer, var för enkel, och framtiden ansågs mörk med tanke på den dåliga ekonomin. Cooper förtjänade bara 300 pund om året, lika litet skulle Diana få hemifrån; härtill kom 600 pund från Coopers mor. Denna fattigdom — en årlig inkomst motsvarande minst 60 000 kronor nu — avskräckte dock inte de älskande; Cooper kunde ju skriva artiklar för Beaverbrook, och Diana kunde förtjäna pengar som skådespelerska. Och så gifte de sig trots föräldrarnas motstånd; vännerna, som visste att de hade det svårt, gav dem smycken, kläder och framför allt checkar i sådant överflöd att de kunde sig trygga många år framåt.

HERBERT TINGSTEN